

Zmiana stanowiska prokuratury w sprawie małżeństw jednopłciowych

data aktualizacji: 2024.10.24 autor: Joanna Chrostowska, radca prawny

Prokuratura Krajowa ogłosiła swoje stanowisko w sprawie transkrypcji zagranicznych aktów małżeństwa osób tej samej płci oraz aktów urodzenia dziecka, w których jako rodzice wpisane są osoby tej samej płci.

Jak wynika z komunikatu prasowego, Prokurator Krajowy uchylił (9.05 b.r.) polecenie Zastępcy Prokuratora Generalnego z 2017 r. oraz polecenia Dyrektora Departamentu Postępowania Sądowego Prokuratury Krajowej z 2020 r. Decyzje te nakładały na prokuratorów obowiązek wzięcia udziału w postępowaniach administracyjnych, a także w postępowaniu przed sądami administracyjnym w sprawach transkrypcji zagranicznych aktów małżeństwa osób tej samej płci oraz aktów urodzenia dziecka, w których jako rodzice wpisane są osoby tej samej płci. Zobowiązywały one również do prezentowania stanowiska zawartego w tych poleceniach, negującego możliwość dokonania transkrypcji (przeniesienia do polskich ksiąg stanu cywilnego).

Decyzja Prokuratora Krajowego została wsparta stanowiskiem Prokuratora Generalnego, które przekazano wszystkim prokuratorom wykonującym obowiązki w zakresie pozakarnej działalności

prokuratury.

Jak czytamy w komunikacie, Prokurator Generalny w pełni akceptuje dorobek orzecznicy Trybunału Sprawiedliwości UE i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Wynika z niego jednoznacznie, że akty stanu cywilnego i wiążące się z nim normy dotyczące małżeństwa należą do kompetencji państw członkowskich, które mają swobodę we wprowadzaniu w swoim prawie krajowym regulacji dotyczącej małżeństw tej samej płci.

Prokurator podkreślił jednak, że wykonywanie tych kompetencji przez państwo nie może naruszać prawa Unii Europejskiej do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, co powinno skutkować uznaniem stanu cywilnego osoby, ustalonego w innym państwie członkowskim.

Dotychczas sądy administracyjnie nie podważały decyzji Urzędów Stanu Cywilnego. Sytuacja uległa zmianie na skutek skierowania przez Naczelnego Sąd Administracyjny po raz pierwszy pytania prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, czy odmowa zarejestrowania małżeństwa jedнопłciowego w Polsce ogranicza prawo osób do swobodnego przemieszczania się na terytorium UE, a także czy narusza to ich prawo do poszanowania życia rodzinnego.

Sprawa dotyczy dwóch mężczyzn, którzy pobrali się w Niemczech. Jeden z nich ma obywatelstwo polskie, drugi polsko-niemieckie. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego m.st. Warszawy odmówił wpisania do rejestru stanu cywilnego zagranicznego aktu małżeństwa z tego powodu, że prawo polskie nie przewiduje małżeństw osób tej samej płci. Sprawa trafiła do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który po przeanalizowaniu polskich i unijnych przepisów zwrócił się z pytaniem do Trybunału w Luksemburgu.

NSA skłania się do uznania, że uwzględniając prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz zakaz dyskryminacji ze względu na płeć oraz mając na uwadze definicję "członka rodziny" przepisy powinny być interpretowane w ten sposób, że władze nie powinny odmawiać uznania i przeniesienia w drodze transkrypcji do krajowego rejestru stanu cywilnego aktu małżeństwa osób tej samej płci zawartego w innym państwie członkowskim. Taka odmowa uniemożliwiłaby bowiem tym osobom przebywanie w państwie w stanie cywilnym wynikającym z zawartego przez nich związku, z tej przyczyny, że prawo państwa przyjmującego nie przewiduje małżeństwa osób tej samej płci.

Źródło:

<https://zyrardow.eglos.pl/aktualnosci/item/44315-zmiana-stanowiska-prokuratury-w-sprawie-malzenstw-jednoplciowych>